

FIȘA DISCIPLINEI

Structura limbii rromani 2 (Morfologie)

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Asiatice, Clasice și Slave
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură rromani / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Structura limbii rromani 2 (Morfologie) (CP1 <i>Înțelegere scrisă în limba rromani</i> , CP2 <i>Exprimare orală</i> , CP3 <i>Receptare și înțelegere orală în limba rromani</i>) (în limbile rromani și română) (în limbile rromani și română)				Codul disciplinei	LLRr2121	
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. univ. dr. Julieta Rotaru					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			Conf. univ. dr. Julieta Rotaru					
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligatorietate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	7	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	5
3.4. Total ore din planul de învățământ	98	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar / curs practic	70
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					21
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					-
Examinări					2
Alte activități					7
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				56	
3.8. Total ore pe semestru				154	
3.9. Numărul de credite				6	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Promovarea examenului de Structura limbii rromani 2 (Morfologie) este conditionata de promovarea examenelor de la cursurile practice de limba rromani – (CP1 Înțelegere scrisă în limba rromani, CP2 Exprimare orală, CP3 Receptare și înțelegere orală în limba rromani) din semestrul respectiv
4.2. de competențe	Cunoștințe fundamentale teoretice și practice în domeniul morfologiei.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75 %

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP6	Utilizează dicționare
CP8	Traduce diferite tipuri de texte
CP18	Îmbunătățește textele traduse
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT3	Consultă surse de informare
CT5	Furnizează informații în scris

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP6	1. Studentul înțelege și stăpânește norme ale teoriei și practicii traducerii, recunoaște caracteristicile textelor și este familiarizat cu strategii de traducere specific tipului de text și normele de conduită etică specifice.	1. Studentul identifică problemele specifice, nuanțele de sens, încărcătura culturală a textului de tradus și alege strategia de traducere adaptată.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP8	2. Studentul/absolventul clasifică textele (orale sau scrise) în limba programului de studiu și le descrie caracteristicile.	2. Studentul corectează texte în limba maternă și în limba programului de studiu, traduce diferite tipuri de texte dintr-o limbă în alta, păstrând sensul și nuanțele textului original, fără adaosuri/modificări/omisiuni, evitând exprimarea de sentimente și opinii personale.
CP18	3. Studentul recunoaște, înțelege, definește și explică concepte cheie și terminologie specifice domeniului. Înțelege și stăpânește vocabularul academic și normele de scriere și retorică academică.	3. Studentul își dezvoltă gândirea critică și exprimarea academică specifică domeniului, în discurs scris sau oral.
CT3	Studentul recunoaște, înțelege, descrie, explică, rezumă și sintetizează cunoștințe de limbă (fonetică, lexicologie, morfologie, sintaxă), lingvistică, literatură, teorie literară, cultură și civilizație, traductologie.	Studentul interpretează și/sau dezvoltă analize descriptive/ argumentate/critice pe baza acestor cunoștințe. Studentul face conexiuni și transferă cunoștințe din discipline diferite pentru a crea un model cognitiv integrat/ global al domeniului. Studentul urmărește progresul științific și/ sau tehnologic în domeniu.
CT5	Studentul descrie conceptele fundamentale din lingvistică generală și din teoria literară și le corelează cu elemente din limba programului de studiu și/ sau literatura limbii programului de studiu.	Studentul aplică modele metodologice și teoretice specifice studiului limbilor naturale și studiului literaturii.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul înțelege și stăpânește norme ale teoriei și practicii traducerii, recunoaște caracteristicile textelor și este familiarizat cu strategii de traducere specific tipului de text și normele de conduită etică specifice, aplicate pe texte rromani cu conținut gramatical (morfologie).
2. Studentul/absolventul clasifică textele (orale sau scrise) în limba rromani și le descrie caracteristicile, inclusiv pentru texte și exemple de morfologie și sintaxă a cazurilor).
3. Studentul recunoaște, înțelege, definește și explică concepte cheie și terminologie specifice domeniului, în special concepte și terminologie de morfologie și sintaxă în limba rromani.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul corectează texte în limba maternă și în limba rromani, traduce diferite tipuri de texte dintr-o limbă în alta, păstrând sensul și nuanțele textului original, fără adaosuri/modificări/omisiuni, evitând exprimarea de sentimente și opinii personale, inclusiv pentru texte cu structuri morfologice și sintactice (cazuri, postpoziții).
2. Studentul își dezvoltă gândirea critică și exprimarea academică specifică domeniului, în discurs scris sau oral, pe teme de morfologie în limba rromani.

8. Conținuturi

8.1 Cursul teoretic	Metode de predare	Observații
1. Unitățile morfologice. Particularități morfologice în limba rromani	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
2. Verbul: prezentarea categoriilor gramaticale. Conjugarea tematica și aтемatica	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
3. Conjugări, diateze	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	

4. Substantivul și tipuri de substantive	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
5. Declinarea și sintaxa cazurilor	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
6. Cazuri directe și oblice. Cazul direct: Nominativ	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
7. Cazuri oblice: Acuzativ, Gentiv, Dativ, Ablativ, Asociativ-Instrumental, Locativ, Vocativ	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
8. Articolul	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
9. Formarea diminutivelor de la adjective și substantive subsubstantive	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
10. Adjectivul. Clasificarea adjectivelor: Clasificate după origine. Clasificate după declinare: variabile (buxle) și invariabile (tang)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
Clasificate după origine. Clasificate după declinare: variabile (buxle) și invariabile (tang)	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
11. Pronumele	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
12. Numeralul	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră	
<p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Courthiade, Marcel. 2009. Morri angluni rromane čhibăqi evroputni lavustik. Első rromani nyelvű európai szótár: cigány, magyar, angol, francia, spanyol, német, ukrán, román, horvát, szlovák, görög. Budapest: Fővárosi Onkormányzat Cigány Ház, Romano Kher. • Dároczi (Choli), József and Levente Feyér. 1988. Zhanes romanes? Cigány nyelvkönyv, Budapest: Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetsége. • Hancock, Ian. 1995. A handbook of Vlax Romani. Columbus: Slavica. • Alexandre Queraltó. 2005. Curso de Romaní (dialecto de los Kalderaš) Presentación de Ignasi-Xavier Adiego. Lacho Baji Cali. • Sarău, Gheorghe. 2000. Ghid de conversație român-rrom. Bucuresti: Kriterion [Biblioteca rromă, nr. 7]. • Mihai-Cioabă, Luminița. 2001. Ghid de conversație român-țigănesc. Rumînisko-romano [gldo]. [Bucuresti]: Teora. [Înregistrarea CD-ului cu vocea Luminiței Mihai Cioabă: Acustic Multi-media]. • Sarău, Gheorghe. 2006. Dicționar rrom-român. Bucuresti: Sigma. • Sarău, Gheorghe. 2008. Curs practic de limba rromani pentru toți (cu CD). Ed. Sigma. • Sarău, Gheorghe. 2012. Dicționar român-rrom. Bucuresti: Sigma. • Sarău, Gheorghe. 2015. Curs practic de limba rromani pentru elevi, tineri și adulți. Bucuresti: Editura Centrului Național de Cultură a Rromilor. • Sarău, Gheorghe; Cordovan, Ionel. 2016. Ghid de conversație român-rrom-englez-maghiar. Oradea: Editura PRIMUS. 		
8.3 Cursurile practice 1; 2 și 3 CP1 <i>Înțelegere scrisă în limba rromani</i> , CP2 <i>Exprimare orală</i> , CP3 <i>Receptare și înțelegere orală în limba rromani</i>	Metode de predare	Observații
CP1 <i>Înțelegere scrisă în limba rromani</i> • Citirea și înțelegerea propozițiilor și conversațiilor fictive scrise, • descrierea situațiilor, • fragmente de literatură orală și scrisă în limbaj simplu.	Prelegerea participativă, conversația, explicatia, demonstrația, exercitiul	

• Traducere din rromani în română.		
<p>CP2 <i>Exprimare orală</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de conversație (nivel elementar). • Activități destinate fixării și aprofundării gramaticii și vocabularului. Reformularea de către student a unui mesaj simplu auzit sau citit. • Expunerea scopului unei vizite, a unei cereri familiale, a unei invitații, a unei probleme simple din viața cotidiană. • Învățarea formulelor de respect și urări, povestirea unui eveniment din viața cotidiană, • descrierea unei scene sau a unei imagini. 	Prelegerea participativa, conversatia, explicatia, demonstratia, exercitiul	
<p>CP3 <i>Receptare și înțelegere orală în limba rromani</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea textelor și a conversațiilor simple adresate studentului. • Vocabular: A învăța cele mai comune adjective, Părțile corpului • discuții despre mâncare și mesele zilei, anotimpurile (le beršivaxta); • ascultare și transcriere. 	Prelegerea participativa, conversatia, explicatia, demonstratia, exercitiul	

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs și seminar	<p>Corectitudinea în însusirea cunostintelor legate de morfologia și de sintaxa (sintaxa cazurilor).</p> <p>Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate.</p> <p>Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup.</p> <p>Corectitudinea în pronunție și în scriere.</p>	<p>Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10</p> <p>Realizarea temelor pe parcursul semestrului</p>	2/3 din notă
9.5 Cursuri practice	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegere scrisă: • lectură și comprehensiune de texte, • traduceri din rromani în română, • Exprimare orală: conversații elementare, formulare de mesaje simple, exprimarea unor situații cotidiene. • Comprehensiune orală: înțelegerea textelor și conversațiilor simple 	<p>Verificare scrisă pe parcurs</p> <p>Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%</p>	1/3 din notă
9.6 Standard minim de performanță			
<p>Curs teoretic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gradul de asimilare a limbajului de specialitate - însusirea corectă a notiunilor teoretice de morfologie și aplicarea acestora în învățarea limbii rromani - identificarea elementelor morfologice într-un text în limba rromani (identificarea cazurilor, desinentelor cazuale, etc.) <p>Cursuri practice:</p>			

- recunoasterea cazului substantivelor
- cunoasterea formelor pronominale învățate la curs

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)³

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								Nu se aplică nici o etichetă

Data completării:
26.03.2026

Numele și semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. Julieta Rotaru

Semnătura titularului de seminar/
curs practic

Conf. univ. dr. Julieta Rotaru

Data avizării în Departament:

....

Numele și semnătura directorului de departament

.....

³ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului